

Göteborg 28 oktober 2024

Mölndalsåns vattenråds synpunkter vid "Granskning av Vattentjänstplan för Härryda kommun

Mölndalsåns vattenråd (se bilaga) har valt att yttra sig vid rubricerade granskning.

Härryda kommuns representanter i vattenrådet har inte deltagit i framtagandet av vattenrådets yttrande.

Mölndalsåns vattenråd (se bilaga) verkar för att vattnet inom Mölndalsåns avrinningsområde uppnår och håller en god ekologisk och kemisk status enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Vattenrådet väljer därför att framföra sina synpunkter inför rubricerad provning.

Bakgrund

Den 1 januari 2023 förändrades Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) § 6 som ligger till grund för kommunens vattentjänster. Den innebär att kommuner blir skyldiga att ta fram en vattentjänstplan där VA-planeringen ska redovisas. Kravet på att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan gäller från och med 1 januari 2024.

Vattentjänstplanen redovisar en långsiktig plan för kommunens vattenförsörjning och tjänster. I planen, som har en 10-årig tidshorisont, framgår behov av vattentjänster enligt kommunens befolkningsprognos. Den visar kommunens ambition gällande exploateringar samt utvecklingen av vattentjänsternas verksamhetsområden i enlighet med 6 § i LAV.

Vattentjänstplanen ska beslutas av kommunfullmäktige och aktualiseras vart fjärde år. Före beslut ska planen samrådas med berörda fastighetsägare och myndigheter samt ställas ut för granskning. Kommunen ska redovisa hur synpunkter på planen har beaktats. Planen är inte juridiskt bindande.

Mölndalsåns vattenråds synpunkter

Vattenrådet tycker att vattentjänstplanen i stort sett är bra, men vill lyfta några saker:

Dagvatten.

Bra med lokalt omhändertagande så långt som möjligt, dagvattendammar, översvämningssytor, långsam avrinning.

Viktigt att hänsyn tas till att dessa anläggningars kapacitet och funktion i övrigt anpassas till det mottagande vattnets naturliga flödesvariation, renande förmåga, biologiska känslighet (tex reproduktionsvatten för öring) mm.

All förbättrad hantering av dagvatten gällande rening och fördröjning samt säkring av VA-anläggningar vid skyfall är av mycket stort intresse och betydelse. Eftersom Härryda kommuns huvudsakliga recipient, Rådasjön, även är vattentäkt för Mölndals stad och reservvattentäkt för Göteborgs Stad är det av största vikt att fortsätta arbetet med en säkrad dricksvattenförsörjning.

Spillvatten.

Alltid bra att ha hög prioritet på att leta felkopplingar mellan spill/dagvatten så det är bra att planen motarbetar tillskottsvatten, läckage, bräddningar.

Hur bra förebyggande åtgärder man än vidtar kommer bräddningar att ske när olyckliga omständigheter samverkar, och då är det viktigt att åtgärder har gjorts för att det så långt det är rimligt, minska bräddningens effekter, t ex genom att hindra bräddningsvatten från att rinna ut i ån, dess tillflöden eller sjöar.

Dricksvatten.

Dricksvattenintresset är mycket viktigt men det är också viktigt att regleringarna i avrinningsområdet sker på sådant sätt att vattennivån i sjöarna och vattenflödet i ån, med tillflöden, gynnar livet i vattnen i bred bemärkelse (goda livsbetingelser), insektsliv, stationärt liv i strömmande vatten, vandrande fisk, ål, reproduktionsförhållanden i så väl strömmar som sjöar (t ex öringlek i ån och gäddlek i sjöar).

Alltså minitappningen i ån och vattennivån i sjöarna får inte bara styras enögt av dricksvattenargument utan med ett helhetsperspektiv för att kunna nå "God ekologisk status" för hela avrinningsområdet.

Bra om man i vattentjänstplanen beskriver möjligheter till sammankoppling med andra kommuner när det gäller att köpa/sälja dricksvatten.

Skyfall.

Vattenrådet vill poängtera att skyfalls- och fördröjningsåtgärder i avrinningsområdet är viktiga även om de inte ingår i vattentjänstplanen.

Vad vattenrådet kan se saknas i planen åtgärder för att minska snabb tillrinning från områden högt upp i vattensystemet (förutom dämmen), t ex öka våtmarkers förmåga att samla på sig vatten och därmed minska snabba flödesändringar från vatten högt upp i systemet.

Då kan man kanske säga att kommunen inte har rådighet över alla lämpliga markområden, och det är väl riktigt, men då gäller det för kommunen att ta initiativet och på ett positivt sätt samarbetar med berörda markägare.

Miljö kvalitetsnormer.

Avsnittet om status och åtgärder i VISS är delvis vilseledande då bara status avseende näringsämnen omnämns i texten och kartorna kommenteras inte. Kartorna visar att statusen lite vidare sett, inte är så bra som texten kan missleda läsaren att tro. Bör arbetas om.

Övrigt.

Sista stycket på sidan 44 som börjar " Härryda kommun ska bidra till att uppfylla de mål och delmål som är formulerade i Agenda 2030..." bör inte stå sist i planen, man får uppfattningen att det som framgår där inte är så viktigt. Men det är fel, styckets budskap

är enligt kommunen själv, styrande för hela arbetet med vattentjänstplanen. Flytta till början av Vattentjänstplanen och låt, på ett tydligare sätt, genomsyra hela Vattentjänstplanen, och naturligtvis det praktiska arbetet. Visar på vilket förhållningssätt man har.

Enligt vattentjänstplanen framgår att Härryda kommun berör 42 ytvattenförekomster. I handlingen står mycket kortfattat hur stor andel av sjöar och vattendrag som inte når god status avseende näringsämnen. Det står även att många av förekomsterna inte har tillräckligt underlag för bedömning. För sjöarna är statusen lägre än god eller oklar för en tredjedel. För vattendragen är hälften sämre än god eller oklart. Det saknas uppgifter i vattentjänstplanen om de insatser som planeras för avloppsanslutningar som berör just dessa vattenförekomster. Det saknas även en bedömning av om de planerade åtgärderna bedöms vara tillräckliga för att uppfylla god status avseende näringsämnen.

För Mölndalsåns vattenråd

Pernilla Övermark
Vice ordf.

/ Monica Dahlberg
sekr.

Representanter i Mölndalsåns vattenråd

Kommun/Organisation	Ledamöter	Ersättare
Bollebygds kommun	Peter Krahl Rydberg (MP)	Sören Rasmussen (SD)
	Ilse Postma	Ann-Charlotte Lind
Härryda kommun	Bengt Johansson (M) Ordf.	Erik Lagerström (L)
	Emma Nevander	Thomas Hammarlund
Mölndals stad	Pernilla Övermark (S) Vice ordf	My Högfeldt (MP)
	Ann Rane	Kristina Bodin
Göteborgs Stad	Maria Granath (C)	Mattias Kindstrand (M)
	Inger Kjellberg, Kretslopp & vatten	Lena Blom, Kretslopp & vatten
	Josefine Evertsson, Miljöförvaltningen	Sophie Rychlik, Miljöförvaltningen
Lerums kommun	Johannes Barth (S)	Lars Gustafsson (C)
	Gunilla Rådman	Vakant
Mölndals Kvarnby	Leif-Henrik Andersson	Thomas Ericsson
Mölndalsåns fiskeråd	Torbjörn Löfgren	Åke Hell
Sportfiskarna	Niklas Wengström	Vakant
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)	Johan Jonsson	Anders Olsson
Södra Skogsägarna	Lilian Samuelsson.	Bertil Svensson
Naturskyddsföreningen	Michael Nilsson	Leif Lithander
Länsstyrelsen Västra Götalands län	Ragnar Lagergren	
Göteborgsregionen (GR) / Göta älvs vattenvårdsförbund	Monica Dahlberg, sekr.	